

DOMOVINA

Ishaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Depisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrto leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Bojni krik nemških spodnještajarskih trgovcev.

Dne 15. januarja t. l. se je zbralo v nemškem kazinu v Mariboru precejšno število trgovcev iz Štajarskega in od drugod pod geslom, da se hočejo organizovati na boj zoper konzumna društva.

V resnici pa se ni šlo za to, ampak je imelo zborovanje drug povod in tudi drug namen.

Ob priliki čeških slavnosti v Celju dne 9. in 10. avgusta 1899, obnašali so se razni celjski trgovci, njihovi komiji in uslužbenci zoper Slovence in Čeha tako, da je navdalo nepopisljivo razburjenje ves slovenski narod, od katerega ti ljudje živijo. Splošno se je sklenilo vsako zvezo z ljudmi, ki imajo za Slovence samo polena, kamenje in gnila jajca, pretrgati.

Ker na Spodnjem Štajarskem ni nobene slovenske železne trgovine, se je osnovala v Celju zadruga „Merkur“, katera bode otvorila velikanško železno trgovino, tako, da ne bode potreba nobenemu Slovencu več hoditi kupovat železa k nasprotnikom.

To podjetje zadruga „Merkur“ osamosvoja slov. naroda od nemških trgovcev, je vznemirilo seveda pred vsem celjske železninske trgovske velikaše ter hočejo sedaj, da se naj cel svet vzdigne, da to zabrani in da pomaga, da ostane slednji slovenski groš njim. To vam brusijo pete pri velikih železnih trgovinah in pri železnih tovarnah, da bi škodovali komaj osnovani zadrugi.

Ta boj zoper zadrugo „Merkur“ v Celju, je bil namen zborovanja od dne 15. t. m. v Mariboru. Glavno besedo so imeli seveda slavni (!) Celjani, katerim gre najbolj za nohte. Marširali so v Maribor: župan Stiger, Julče Rakusch,

Radakovič, Lojze Walland, Lakitsch itd. ter vzeli seboj tudi dr. Mravlaga, češ, ta ima dober kljun, ta bode pomandral „Merkurja“ in vse kar noče več nositi svojih grošev v nemške žepe. Tako so Celjani pri tem zboru vodili kolo.

Zbora se je vdeležilo tudi neznatno število slovenskih trgovcev. Eden izmed teh, ker je značajan in vrl narodnjak, gospod Franc Xav. Petek iz Ljubnega, našel je pa v tem društvu samo ker je ud načelstva zadruga „Merkur“ v Celju, takov sprejem, kakor če bi bil prišel v kako družbo samih neotesanih rovtarjev ter si bode gotovo za svoje življenje zapomnil, da Slovenec, ako je pošten Slovenec, v taki družbi nima ničesar iskati.

Zabredlo je med te zborovalce še par drugih slovenskih trgovcev, a to le, ker niso vedeli kak namen ima prav za prav ta shod, npamo pa, da ne bodo šli nikdar več na limanice takim sklicevateljem.

Slovenski narod mora skrbeti in delati na to, da postane neodvisen, samostojen od nasprotnikov v vsaki stroki in posebno tudi v trgovini. V tem oziru se je na Spodnjem Štajarskem že veliko zgodilo in je mnogo že osnovanega in mnogo se bode še osnovalo.

Zaplenjeno!

vidijo, da se povsod poleg nemških trgovcev začena krepko razvijati tudi narodna slovenska trgovina. In proti temu narodnemu gibanju, za osvobodjenje v trgovskem oziru se hočejo dvigniti nemški trgovci na Spodnjem Štajarskem. Njihova organizacija ni organizacija, na boj zoper konzumna društva, ampak je orga-

nizacija za lov na slovenske groše. In tukaj računajo zopet naši nasprotniki, da se bodo našli tudi med slovenskimi trgovci tako kratkovidni in nepremišljeni ljudje, ki bodo verjeli njihovu divjemu kriku zoper konzumna društva, ki jim bodo obsedeli na limanicah ter šli z njimi v boj za koristi nemških trgovcev, sebi in slovenskemu narodu v škodo.

Pravijo, da bode sledilo kmalu zborovanju v Mariboru ednako zborovanje trgovcev v Celju. No bodemo videli! V Mariboru je bilo navzočih le neznatno število slovenskih trgovcev. Prepričani smo, da je pa način zborovanja v Mariboru nesramno psovane slov. duhovnov in žaljenje slovenskih narodnjakov, odprti utdi zadnjemu zaslepljencu oči, kaj prav za prav hočejo Rakusch, Walland in sodrugi; prepričani smo, da bode bela vrana tisti slovenski trgovec, ki bode prišel v nemško kazino v Celju k ednakemu zborovanju, poslušat ednaka psovanja. Na vsak način si bode pa slovenski narod tiste slovenske trgovce, ki bi sedeli poleg Rakuscha in dr. Mravlaga v zadublih prostorih celjskega kazina že prav dobro pogledal in si njihova imena za vse slučaje — zelo dobro zapomnil!

Celjskim

„nemškim“ Jeremijam.

Te dni je zborovala na Dunaju nižja-avstrijska obrtna komora, pri kateri priliki se je posvetovala, kako stališče naj obrtniki zavzamejo nasproti sedanji žalostni politiki.

Splošno se je povdarjalo in tožilo, kako pogubno da vplivajo narodnostni boji na razvoj domače obrti in trgovine. Po vsej pravici se je naglašalo, da je skrajni čas, storiti tej oviri konec in da je napačila avstrijskim narodom in politikom že ednajsta ura, torej zelo resen in

LISTEK.

Predpustna slika.

(Spisala Ottilija F.)

Krepko je zadonel zvonček pri vratih; njega zvonki glas je odmeval po dolgem hodniku, da je hišina trgovca Primožiča kar pustila svoje delo ter hitela odpirat.

Ko je bila do srede hodnika se je oglašil zvonček zopet, sprva polagoma, — potem močnejše, — pretrgoma, — pa zopet krepko. „Komu se le tako mudi?“ je zamrmrala hišina, pospešila korake in komaj utegnila napraviti prav prijazen obraz, kakor se spodobi hišini, ki sprejema goste svojega gospoda že toliko let.

Ko pa je odprla vrata in zagledala mlado, ravno oblečeno žensko, skremžila je zopet obraz ter prav milostno vprašala: „Kaj bi radi?“

„Prosim, — prišim,“ hitela je ženska, tresoč se od mraza, „rada bi govorila z gospo. Slišala sem, da nujno rabi še ene šivilje; — prosila bi gospe dela, — jaz sem namreč šivilja.“

„Idite z menoj!“ ji je velela hišina ter jo peljala po dolgem, s preprogami pokritem hod-

niku v malo, cvetličnjaku podobno sobico, in odhitela poklicat gospo, ki je baš z velikim zanimanjem ogledovala nove modne uzorce.

„A! šivilja ste,“ se je začudila gospa Primožičeva, ki je bila prišumela v prednjo sobo in pomerila šiviljo skozi ščipalnik od vrha do tal.

„Da, milostljiva; šivilja sem“ ji je odgovorila ta, „a delala nisem že več časa, ker je bil moj mož bolan. A sedaj mu je boljše — hvala Bogu! — zato prosim, če bi milostljiva.“

„Prišla ste prepozno,“ jo je prekinila gospa, „najela sem že drugo šiviljo. Sicer pa vaše razpokane roke ne kažejo, da bi bile vajene finega dela.“

Milostno je gospa pokimala šivilji, poklicala hišino, naj ji gre odpirat in ponosno odšla v sosednjo sobo, kjer sta si njeni hčerki baš pomerjale obleko za sijajni ples, katerega prirede bogatini v korist mestnim revežem.

„Prav, da si prišla, mamica!“ zakliče ji starejša hčerka Elza, „z Milco se ne moreve odločiti, kako naj mi napravi šivilja srčasti izrezek okrog vratu: naj mi li našije čipke, kakor je v modnem listu, ali pa labudje perje, kar bi mi menda najboljše pristojalo?“

In klanjala se je Elza pred visokim, do tal segajočim zrcalom, kakor grlica, obračala se na vse strani, in primerjala sedaj to, sedaj ono.

Primožičeva je postala, se vrnila zopet k durim, od tam dolgo ogledovala hčerkino toaleto in se odločila naposled za zadnjo. In vse tri so sedaj naračevale potrpežljivi šivilji, kako naj naredi, da bo prav.

„Kako ponosna sem bila lansko leto na vaji,“ se je obrnila Primožičeva proti hčerkama „ko so tebe, Elza, proslavljali plesni kraljici, a Milco primerjali nje dvorski dami. Upam, da bodele i letos prekosili vse svoje vrstnice.“

In za vse to se imata le meni zahvaliti; sama sem hodila po prodajalnicah in izbirala obleko in vse potrebno, žrtvovala sem mnogo za vaji.“

„Hvala ti, mamica, srčna hvala! vedno ti bodevi hvaležni, hiteli sta hčerki druga za drugo, jo božali in ji poljubovali zalito roko.“

„Tvoja toaleta, Elza,“ je nadaljevala Primožičeva, je kakor nalašč za te, ta rmena svila kaj dobro pristaja tvojim črnim lasem in temni polti, a tibi Milček moj, ne pristaja nobena barva tako izvrstno nego rožnata.“

„O! toliko skrbi imam radi vaji,“ je vzdihnila, „da sem skoraj pozabila na svojo toaleto.“

spominjajoč trenutek, da se poprimajo rešitve gospodarskega vprašanja.

V mnogih točkah, bi se dalo nižjeavstrijskim obrtnikom ugovarjati in da niso sami večinoma huđi fanatiki, morali bi najti tehničnih vzrokov za propad obrtništva in trgovine v prvi vrsti v lastnem nemškem taboru.

Toda gospoda je zaslepljena in ne pozna naših avstrijskih — zlasti slovanskih — razmer. Kajti, sicer bi ne smatrala tožb celjskih takozvanih nemških obrtnikov in trgovcev, ki iščejo potom okrožnic na vseh straneh pomoči za svoj obstanek, za tako utemeljene in opravičene, kakor jih je račil opisati zbornični svetovalec Scheffel.

Predno odgovorimo na to celjsko okrožnico, navedimo v kratkem njeno vsebino.

Celjski Nemci (!) jadikujejo, da so slovenski odvetniki napovedali Celjanom bojkot, naščuvali ljudstvo zoper nje, ustanovili slovensko trgovino z železnino, katere namen je izpodriniti nemške, za slovenske in hrvaške dežele edino merodajne trgovce.

Čitajoč to specifično celjsko jeremijado, porode se ti nehoté dvojne misli: So-li bili nemški obrtniki in trgovci v Celju sploh kedaj deležni daru razlivajočega se o Binkošti na človeštvo, ali pa jim je otemnelo solnce duha? Brez šale, to so resni, premišljevanja vredni dvomi!

Prej ko ne nagiblješ k poslednjemu. Kdo, ki se še ni popolnoma s svojim razumom sprl, more trditi ali sploh resno misliti, da so celjski slovenski odvetniki krivi, če se nemškim in nemčurakim Celjanom mošnjice praznijo.

Zaplenjeno!

Vidite, kako skrbno, požrtvovalno mamico imate! in odhitela je v drugo sobo v svesti si, da ni matere, ki bi bolje izpolnjevala dolžnosti napram svojim otrokom kakor ona.

Hčerki sta še dolgo sanjali o prihodnjem plesu, o plesalcih, o toaletah in bi bili še nadaljevali, če bi jih ne bila hišina poklicala k večerji. — — —

II.

„Oh, še ni konca teh stopnic!“ je vzdihnila mlada žena, ki se je oddihovala pri vsakem ovinku; ko pa je prišla do podstrešja, se je morala poprijeti lesenega držaja, da ni padla. Odpočila se je pred vrati in s predpasnikom otrla solze, ki so ji lile po blestem licu, predno je stopila v sobo.

„Že raz obraza ti berem, kako si opravila,“ nagovoril jo je nje mož; vstal je, da bi šel na proti, a prešibke so bile njega moči in padel je nazaj na slamnat stol, čegar noge so bile tako slabe, da so bile zvezane z vrstico.

„Ali si bila tudi pri Primožičevih?“ vprašal jo je s komaj slišnim glasom.

„Bila sem, — a zastoj!“

In molčala sta oba. Morebiti sta se naslajala s spomini na one čase, ko sta bila še

Vi nemški junaki, počenši z „Janezom od skale“ noter do zadnjega postopača, ki si polni o poldne svoj želodec pri sv. Jožefu, odprli ste nam sami oči.

Nas Slovence diči neka božanska potrpežljivost, mi smo nevedni in ne uvidimo navadno prej nevarnosti, dokler že ne pada po nas. Ali usoda je hotela, da smo prišli v dobro šolo, kjer so nas odpadniki in tuji učili živeti in se za svoj obstanek boriti.

Celjsko nemštvo nas je izučilo, da se od tujca nimamo ne le ničesar nadejati, temveč da moramo svoj obstanek osigurati le po geslu: „Klin s klinom“. In kdor koli je bil vašega pouka deležen in imel do sebe in svojega bližnjega malce ljubezni, moral je izvajati iz njega potrebne posledice, Slovenci smo vam hvaležni. Vaše besede so padle na rodovitna tla, vaša dejstva provzročila so potrebno na naši strani.

Vi imate kazino — mi krasni „Narodni dom“, vi imate svoje obrtnike in trgovce, ki zasramujejo svoje slovenske odjemalce, — mi jih tudi imamo z geslom: „Slovenec k Slovincu!“ vi ste nas dosedaj z železnino zalagali in nas poleg tega v železje kovali — mi smo si ustanovili „Merkurja“, da vam odvzamemo nadaljno priliko izkazovati nam svoje dobrote. Skratka, kjer koli nam pokažete kako rano, potrudimo se, da jo ozdravimo. Kot vaši hvaležni učenci smo to storiti dolžni, ako nečemo, da nam zopet ne mečete polena pod noge in ako se hočemo odtegniti vašemu „strahovanju“ in vaši „kazni“.

Zato pa vas prosimo, nikarte nas širom sveta opravljati in črniti. Kakor ste nas naučili, takšni smo. Samo žal, da še ni ves narod k vam v šolo hodil. Pustite naše odvetnike, njim ste največ v glavo vbijali torej je umljivo, če se najbolj odlikujejo. Poprimite se marveč še ostalih Slovencev! Toda ne javkajte pozneje, da smo Slovenci nehvaležni, vidite, to je navadno plačilo na tem svetu. Sicer pa, kdo bi se menil za groše „manj vrednih“ slovenskih kmetavzarjev in prvakov! Vedite, če čutite svoje propadanje, mi vas ne rešimo več, obrnite se slobodno drugam, od koder pride vam sigurno „Heil und Sieg!“

Celjske in štajarske novice.

(Zaplemba) zadnje 7. štev. „Domovine“ ni presenetila samo nas, temveč vsakogar, ki ima količkaj svobodočutja v sebi. Dopis „Od Savinje“ nima najmanjše stvari, kar bi se zadeti moglo ob kak paragraf tiskovnega zakona. Govorimo v njem le o tujih židovskih firmah, ki so večinoma v resnici sleparake in preplavljajo naše kraje z ničvrednimi izdelki in kvarijo cene ter tako škodujejo domači poštenim obrti. Članek „Šola in vojaštvo“, pa je posnet po dunajskih listih, ki so 10krat ostreje pisali kakor mi, ne da bi bili za-

srečna, ko nista poznala ne bede, ne bolezni, razun, če se je bil kateri izmed njiju treh otročičev malo prehladil. On je bil paznik v papirnici, gospodar je imel rad moža, ki je bil razumen in izobražen kakor malokateri delavec.

Dokler ni bilo otrok, je i ona hodila šivat po hišah, pozneje pa je jemala delo na dom, in kruha jima ni nedostajalo. A sedaj? Gospodar papirnice je prišel po lahkomišelnih špekulacijah na boben, in delavci so si morali iskati druge službe. K tej nesreči je naš paznik zbolel, — in beda je prišla v družino, kjer je poprej vladala zadovoljnost.

Dohodkov nista imela nikakršnih, kajti tudi žena ni več šivala, temveč stragla možu.

In sedaj, ko je mož toliko okrevljal, da je polagoma vstajal, moral bi bil imeti tečne, krepke hrane. A odkod si jo vzame, ko ni v omari več skorjice kruha, niti peščice moke? Kar sta imela količkaj vrednostnega, je prodala uboga žena, in sedaj je hodila od hiše do hiše prosit dela.

A družine, katerim je prej šivala, so najele med tem časom druge šivilje.

Globok vzdih se izvije ženi iz prsa: „Kaj bo z otroci, kaj bo z nama?“

seženi in Dunaj je menda tudi v Avstriji. Kakor so razmere, bode sodišče zaplemba potrdilo; a radovedni smo, kaj porečejo na Dunaju na interpelacijo, v kateri pojasnimo, da nemški listi med njimi celjski nemški listič, kar naravnost bojkotujejo slovenske trgovce, kakor so to storili proti g. Peter Majdiču, Drag. Hribarju, Norb. Zanierju, Petek u itd., ne da bi se jim kaj pripetilo.

(Duhovniške premembe.) Administrator videmske dekanije je postal č. g. Janez Prešeren, župnik v Koprivnici. Provizorjem sta nameščena č. g. kaplana Anton Lajnsič v Dolu in Josip Štribar na Vidmu. Premeščen je č. g. kaplan Al. Kramaršič od Sv. Kunigunde na Pohorju v Dol.

(Tiskovnih obravnav) bode pri tem porotnem zasedanju, ki se prične 12. februarja t. l. cela kopica. „Domovino“ tožita dr. Jesenko in dr. Golitsch radi nekkih dopisov glede celjske bolnišnice, ki smo jih posneli po „Slovenskem Narodu“; „Deutsche Wacht“ pa tožita dr. Serbec in dr. J. Hrašovec, radi žaljenja in javnega zasramovanja.

(„Kat. podp. društvu v Celju“) so darovali: preč. g. Fr. Ogradi, inf. opat, 100 K; al. posojilnici v Makolah in v Mozirju po 50 K; č. g. župnika Mih. Lendovšek in Ant. Lednik, Neimenovan in g. Ljud. Schellander, uradnik v pok., po 10 K; č. g. Fran Vidmajer, župnik, g. Maks Pieteršnik, prof. in Fr. Dimec, posestnik, po 6 K; dr. Ipavic, zdravnik, č. g. Al. Kokelj, Kager Ferd., M. Pišek, Ana Dimec, Mar. Farčnik, Mar. Pirc in N. Pfeifer po 4 K. Bog povrni!

(Vsi udje političnega društva „Naprej“) opozarjajo se še enkrat na izvanredni občni zbor danes zvečer ob 8. uri v čitalniških prostorih.

(Za Prešernov spomenik) je nabrala gđ. Micika Miklavčeva na odhodnici g. Saxa v „Narodnem domu“ v Celju 20 kron, katere so se izročile svojemu namenu.

(Novi poslovni red pri celjskem okrožnem sodišču.) Z novim letom 1900 so se razdelili pri tukajšnjem okrož. sodišču sodni posli takole: Predsedništvo, službeno nadzorovanje, justično oskrbovanje, disciplinarne in druge predsedniške zadeve: Anton pl. Wurmser, namestnik pa dež. sod. svetnik Lovrenc Ulčar. Dodeljena sta predsedništvu dva kancelista. — Osebné zadeve, notarske in gledé disciplinarskih zadev: Predsednik ter udje s svetniki. L. Ulčar, Jos. Reitter, Oton pl. Fladung (poročevalec za notarje, pisarniške uradnike in sluga), Štef. Katziantschitz (poročevalec za sodne uradnike) Namestniki so: d. s. svet. L. Perko, Al. Gregorin, M. pl. Langer in dr. H. Schäfflein. I. sodni oddelek (vse civilno sodne, prepirne in neprepirne pravne zadeve I. in II. instance): Predsednik O. pl. Fladung, udje: Št. Katziantschitz (namestnik predsednikov), L. Perko. Namestniki so: M. pl. Langer, Al. Gregorin. Posamezni sodnik: M. pl. Langer, namestnik L. Perko. (Javne obravnave v ponedeljek, sredo, petek in soboto) II. oddelek (civilno pravne zadeve za trgovino in rudarstvo). Predsednik O. pl. Fladung, udje: Št. Katziantschitz,

„O! ne skrbi!“ odvrne ji mož, ki je že dalje časa gledal skozi stekla doli na ulico ter opazoval nasprotno steno, ki je bila polna različnih plakatov. „Ne skrbi več, saj bo kmalu konec naše revščine, ali nisi čitala naznanila o dobrodelnem plesu? — saj vidim še iz okna belomodri plakat, katerega poznam še iz minolih let po njega barvi. Ali se ti ni topilo srce same hvaležnosti, ko si čitala, kako skrbijo bogatini za nas reveže, kako se žrtvujejo za nas! Celo zabavajo se le za nas, — plešejo le za nas — ha ha ha.“

In od golih sten se je odbijal ta smeh, ki je bil bolj podoben pridruženemu jok.

„Molči, — prosim te, — molči!“ ga teši žena, „ali ne veš, da ti je zdravnik prepovedal govorjenje, je li ne poznal sam svojih slabih pr?“

„Saj sem molčal do sedaj, zatajeval gnjev, — kletvice, vzdih, — a sedaj ne morem, ne morem več.“

Molčal sem, ko so otroci občudovali krasno olepšano božično drevesce doli v drugem nadstropju nasprotne hiše; jaz pa nisem imel niti svečice, da bi jo bili prižgali na božični večer.

In ko me je mali Francek tako boječe vprašal, zakaj ni Jezusček njemu ničesar pri-

namestniki L. Perko, M. Langer. IV. oddelek (zemljknižne in rudarskoknjižne stvari): Posamezni sodnik M. pl. Langer, namestnik L. Perko. Prideljena sta dva vodja zemljiščne knjige ter eden kancelist. VI. oddelek (kazenski senat I. in II. instanca). Predsednik L. Učar, udje: Reitter (ob enem predsednik) Gregorin in sod. pristav dr. Karl Rogozinsky. Namestniki: Langer, Fladung, Perko, Al. Doxat in dr. Fr. Krančič, in sicer zadoji v ponedeljek in četrtek, predzadnji pa v sredo in soboto. Obravnavam predsednje Učar v ponedeljek in četrtek, Reitter pa v sredo in soboto. Notranje seje so v torek in petek popoldne ob 4. uri. Referenta za prizive in pritožbe sta A. Gregorin in dr. K. Rogozinsky. VIII. oddelek (agende preiskovalnih sodnikov za zahodni del celjskega sodišča). Preiskovalni sodnik sod. tajnik Al. Doxat, namestnika sod. pristava dr. Fr. Krančič in dr. K. Rogozinsky. IX. (agende preiskovalnih sodnikov za izhodni del celjskega sodišča). Preiskovalni sodnik dr. Krančič, namestnika Al. Doxat in dr. K. Rogozinsky. Posvetovalna zbornica: Predsednik pl. Wurmser, namestnika Učar, udje: Reitter in Gregorin, namestniki: Perko, Langer. Nadzornik jetnišnice J. Reitter.

(Buri pridejo!) Na maskarado „Celjskega Sokola“ je obljubil priti tudi oddelek junaških Burov, kateri bo podil celo armado „hrabrih“ Angležev, da si bodo ti zadnji na konjih. Pa še več drugih zanimivih družb in skupin bo prišlo malo ta večer iz raznih krajev sveta v naš „Narodni dom“. Le pridno si pripravljajte maske, da vas ne bodo tuji kar tako spoznali!

(Slovensko pevsko društvo „Vranska Vila“) imelo je dne 21. t. m. svoj drugi občni zbor. Iz poročila tajnikovega in blagajnikovega je razvidno plodonosno delovanje preteklih dveh let. Udov imela je „Vila“ 56 in sicer: dva častna, tri ustanovne, 35 izvršujočih in 16 podpornih. Posebna dobrotnika lanske leto bila sta slavna posojilnica na Vranskem in g. Lukman v Brodih. Odborovih sej bilo je sedem in pevske vaje so se vršile redno po dvakrat oziroma trikrat na teden. Društvo nastopilo je večkrat v koncertih in zabavnih večerih, se udeležilo korporativno cesarske sv. maše dne 18. avgusta p. l. in pelo nagrobnico umrlim članom in prijateljem na Vseh svetnikov dan. Izlet v prijazni Žalec obnesel se je vrlo dobro in ostane gotovo vsakemu v najboljšem spominu. Denarnega prometa imela je „Vila“ v teh dveh letih 4590 K 90 h in prebitok blagajne znaša danes 28 K. V odbor za bodoče leto so izvoljeni: predsednikom Karol Schwentner, trgovec in posestnik; podpredsednikom Matija Sevnik, o. kr. sodnijski oficijal; tajnikom Franc Ocvirk; blagajnikom Franc Oset; pevovodjem Ivan Kramar; gospodarjem Anton Aleš; odbornikom in namestnikom Ivan Golob, Luka Stober in Anton Zorko.

nesel, saj je bil vendar priden in ubogljiv, še takrat sem molčal, saj smo vendar imeli še toliko kruha, da smo nasitili te uboge črvičke.

A sedaj, ko jih vidim trpeti lakoto, — ko gledam dan za dnevom njih vela lica, velike oči, blede ustnice, sedaj bi še mogel molčati?

„Bog! Bog! kaznuj mene, a prizanesi ubogim, nedolžnim otrokom.“

In oči se revežu izbulijo, — rdečica mu je zapljula po obrazu, da ga žena plašno gleda, in strah ji stiska srce, saj je slišala še kot otrok, da lahko beda in lakota otemnita človeku um.

A mož ne vidi nje plašnega obraza, — divje gleda po bornem pohištvu, po praznih stenah, po črvivih tleh, a ko zagleda pri peči še peščico oglja, — zakriči, kakor bi našel zaklad:

„O, saj smo bogati, bogati, — saj imamo še toliko oglja, da“ — — — A naslednje besede mu zadušijo globok, hreščeč vzdih, kakor bi se mu pljuča trgala.

Tam pred razpelom kleči žena, joka in prosi: Bog, o milostljivi Bog! usmili se, nas revežev! — — —

Bogata Primožičeva pa vstopa liki pav s svojima našopirjenima hčerkama v voz, da se popeljejo na sijajen ples — v dober namen za reveže.

(Vranska narodna čitalnica) priredi v nedeljo, dne 4. februarja t. l. ob 7. uri zvečer veselico s petjem (s prijaznim sodelovanjem „Vranske Vile“), prosto zabavo in plesom. K mnogobrojni vdeležbi vabi najvljudnejše odbor.

(Sv. Jurij ob Taboru) Pevsko društvo pri Sv. Jurij ob Taboru priredi dne 4. februarja t. l. svoj prvi veliki koncert z narodno igro; podrobni načrt sledi pozneje. Prosi se sosedna p. t. društva, da se blagohotno ozirajo na to obvestilo in društvu ne napravljajo nepotrebne konkurence.

(Pevsko društvo v Braslovčah) priredi dne 4. svečana t. l. ob 7. uri zvečer v gostilni gosp. Fr. Grada veselico s petjem, plesom in tombolo. Na obilno vdeležbo vabi najvljudnejše odbor.

(Bralno društvo na Ljubnem) ima redno zborovanje s predavanjem o sadjereji dne 2. svečana t. l. ob 3. uri popoldne v šolskem poslopju. K mnogobrojni vdeležbi vabi odbor.

(Bralno društvo na Frankolovem) priredi v nedeljo, dne 28. januarja t. l. po večernicah v šolskih prostorih poučno predavanje. Govoril bo potovalni učitelj g. Ivan Belé o sadjarstvu in vinarstvu. Najvljudnejše, posebno društvenike vabi predsednik.

(V Trbovlje-zagorskih rudnikih ne bo štrajka.) Pri nedeljskem posvetovanju v Celju se je dognalo med rudarji in lastniki omenjenih premogokopov v toliko sporazumljenje, da za sedaj ne vstavijo dela. Dovolilo se je: osemurni delavnik za delavce v jamah; olje dobivajo delavci po kupni ceni; za stanovanje dobe oženjeni doklade tri do štiri krone; splošno se zviša plača za 5%, za nedeljsko delo pa za 50%. Zvečer je bil shod vseh rudarjev v Trbovljah, ki so sklenjene pogodbe sprejeli ter sklenili, da sedaj zaradi pomanjkljive organizacije štrajk opustiti.

(Zginil je) trgovec v Loki Frid. Klingen steiner. Dne 12. t. m. se je peljal od Št. Jurja na juž. žel. v Maribor, kjer je dobil izplačanih nad 300 gld. za slivovko, a potem je zginil.

(Čitalnica v Brežicah) priredi dne 10. svečana t. l. koncert in plesni venček, na katerem svira slavno znana vojaška godba c. in k. 53. peš polka iz Zagreba. Začetek ob 8. uri zvečer. Nadejati se je velikanske udeležbe.

(Iz Kozjega.) Predzadnjo nedeljo t. m. se je vršilo občno letno zborovanje „Gospodarskega bralnega društva“. Gospod Erker, predsednik društva, pozdravi vse došle zborovalce in prebere brzojavko iz Celja, ki se je glasila takole: „Vsem zborovalcem kozjanskega bralnega društva kličemo trikratni „živio“! Gorišek, Dobršek. Nato je omenil delovanje bralnega društva pretečenega leta. Prebral je društveni spis o zadnji Ciril Metodovi veselici, ki jo je bralno društvo priredilo v Mirjem pri velikanskem kresu z godbo. Omenil je, da se je pretečeno leto izposodilo na 500 časopisov in knjig (od 6. januarja 1899 pa do 14. januarja 1900 l.). Naša knjižnica šteje nad 200 knjig raznovrstnega berila. Še kaj lepo število v tako razburkanem času, kakor je bil do zdaj. Udov šteje društvo 110, kar je hvale vredno. „Gospodarsko bralno društvo“ je pretečeno leto napredovalo ter si ustanovilo „Pevsko društvo“, ki je v zvezi s tem društvom. Zatem se je vršila volitev novega odbora, ki je sestavljen iz sledečih gospodov: Jožef Erker, predsednik; dr. Franc Pikel, podpredsednik; Mihael Puštišek, knjižničar; Janez Elsbacher, tajnik; Jožef Druškovič, blagajnik; Mihorčič in Moreše, odbornika. Zopet je dobilo naše društvo vrle in značajne gospode in može za odbornike, kar je že kazala zahvala in obljuba g. dr. Pikla, podpredsednika, ki je dejal, da bode podpiral po svoji moči društvo in pomagal ubogemu kmetu do blagostanja, ter prosil poljedelskega ministra za razne potovalne učitelje, da bodo prišli k nam poučevati e raznih strokah kmetijstva in pri nas ostali po več dni. Po zborovanju je naš novi pevski zbor stopil prvikrat na noge in po kazal, kaj zna. Prav lepo s harmoničnim glasom je zapel nekaj prav ubranih slovenskih pesmic, ki so očarale vse zbrane. Vsaki poslušalec je pohvalil to lepo ubrano/petje. Naše gospodarsko bralno-pevsko društvo obstoji samo iz zavednih gospodov. Zatem je sledila še prosta zabava in pogovarjanje o marsičem. Od marsikateri na sprotne strani se nam je očitalo, da naše dru-

štvo dremlje, ali takorekoč, da že spi! Pa temu ni tako, ampak naše društvo raste, se krepi in daleč naokrog razširja svoje veje, ki rodijo zlahtni sad, ki ga vam lahko pokažemo in ta sad vam je novo pevsko društvo. Pa še nekaj ne smem zamačati. Ko se je namreč „Gospodarsko bralno društvo“ ustanavljalo, je naš najhujši nasprotnik ponujal 200 kron samo, da se ne bi društvo ustanovilo. Pa naši ustanovniki so bili hrabri in junaški ter se niso dali premotiti za Judeževe groše; kajti dobro so vedeli zakaj se gre. Trdno so se postavili na noge in ustanovili „Gospodarsko bralno društvo“, ki naj pončuje in podpira ubogega kmeta — trpina.

(Iz Kozjega.) Kozjanska župna cerkev je dobila za božičnico po neutrudljivem č. g. kanoniku Janezu Bosina-tu nove prav lepo iz lesa izdelane jaslice, katere je napravil domač umetnik g. Anton Pavlič v Bučah. Tudi izborni cecilijansko petje se je vpeljalo v naši cerkvi.

(Delitev slatinske občine dovoljena.) Par slatinskih nemškutarskih pritepencev je doseglo svojo večletno željo. Sklep štajarskega deželnege zbora, naj se loči Slatina v občini „toplice Slatina“ in „okolica Slatina“ je dobil cesarjevo potrjenje. Slovenski in hrvaški renegati poskakujejo veselja, češ, sedaj se začne tudi boj proti slovenski narodnosti, saj imajo svojo trdnjavo, od koder bodo streljali na slovensko okolico.

(Odbor „Kmetijskega bralnega društva“ na Hajdini) se je za leto 1900 tako le konstituiral: g. Andrej Šlamberger, predsednik; č. g. Friderik Horvat, podpredsednik; g. Ivan Grabar, blagajnik; g. Alojzij Pogruje, tajnik; gg. Franca Podobnik in Miha Štolo, odbornika.

(Ptuj.) Pri glavnem zborovanju političnega društva „Pozor“ dne 23. januarja t. l. volil se je sledeči odbor: predsednik: g. Josip Zelenik, posestnik pri Sv. Urbanu; podpredsednik: g. dr. Anton Brumen, odvetnik v Ptuj; blagajnik: g. dr. Tomaž Horvat, odvetnik v Ptuj; tajnik: g. Miran Lorber, odvet. solic. v Ptuj; odborniki: gg. Vinko Bezjak, Marko Pavlinič, posestnika v Ptuj in č. g. Alojzij Šuta, župnik pri Sv. Marjeti; namestniki: gg. Jože Sinko, župnik pri Sv. Bolfenku, Miha Brenčič, veleposestnik in Aleks. Pinterič, odvet. solic. v Ptuj. Sklenilo se je v tekočem letu prirediti v različnih krajih, kakor v Cirkovcah, Sv. Lovrencu Dr. p. in Slov. gor. v Zavrču, Sv. Trojici, Leskovcu, pri Sv. Barbari, Sv. Marjeti, shode. K nekaterim teh shodov povabili se bodo tudi državni in deželni poslanci, kateri zastopajo ptujski okraj. Da društvo naprej ne bode samo imenoma životarlilo, porok je nov odbor. Na delo torej. Bog i narod!

(Umrli je) dne 22. t. m. v Ptuj v 84. letu svoje starosti starosta spodnještajarskih učiteljev, bivši nadučitelj ljudske šole ptujske okolice, g. Karol Schweigl, nadučitelj v p., odlikovan z zlatim križcem v priznanje za dolgoletno, neumorno in uspešno delovanje pri vzgoji in pouku slovenske mladine. N. p. v m.!

(Kmetijska zadruga za Radince in okolico) priredi na Svečnico t. j. 2. svečana t. l. ob 3. uri popoldne pri g. J. Zemljiču poučni shod, na katerem bode predaval gosp. potovalni učitelj Martin Jelovšek o umni živinoreji. Gospodarji, ki vam je mar za napredek gospodarstva, pridite poslušat.

(„Kmetijsko bralno društvo v Majšpergu“) bode imelo svoje zborovanje v nedeljo 28. januarja t. l. po večernicah, pri kojem se bode volil novi odbor. K mnogobrojni udeležbi vabi vljudno odbor.

(Sv. Križ pri Ljutomeru.) Bralno društvo je v svojem glavnem zborovanju dne 21. jan. t. l. ednoglasno izrazilo zahvalo veleč. g. dr. Ivan Križanič, kanoniku v Mariboru, g. Lud. Lederhas, prof. v Ljubljani, č. g. Mat. Štraki, korvikarju v Mariboru in č. g. Jos. Weigl, beneficijatu v Ptuj, ki ga velikodušno podpirajo, odkar obstoji. — Bog plati! — Volilo si je tale odbor: č. g. Jos. Mihalič, kaplan, predsednik; g. Mat. Slavič, pos., podpredsednik; g. Ant. Herzog, nadučitelj, tajnik; g. Iv. Bernot, učitelj, blagajnik; g. Karol Mavrič, učitelj, knjižničar; pred. g. Anton Lacko, župnik in duh. svetnik ter g. Josip Rožman, posetnik, odbornika. — Društvo bo posebno s pristopom mladine tem uspešnejše delovalo. Živeli mladi udje!

(Pri obnem zboru „Katoliškega gospodarskega bralnega društva v Hočah“) bili so izvoljeni v odbor sledeči gg.: L. M. Schlambertger, predsednik, S. Šunko, podpredsednik R. Preindl, tajnik, Ant. Postelnjak, blagajnik, Jos. Gselman, knjižničar, Vinko Jug, Jožef Pivec, L. Visočnik in J. Frangež, odborniki.

(Samomor.) V Karčovini pri Mariboru so našli orožniki pretečeni teden v nekem gozdiču ustreljenega mladega moča. Spoznali so samomorilca kot sinuštela graške trgovske akademije, Oto vitez Dieskau.

(Sv. Lovrenc nad Mariborom.) „Kmetijsko bralno društvo“ privedi dne 4. svečana t. l. zborovanje in veselje v prostorih g. J. Pušnjaka. Spored: 1. Volitev novega odbora. 2. Govor. 3. „Slovanska pesem“, mešan zbor. 4. „Krojač Fips“, bučka v enem dejanju. 5. „Ljubica“, meš. zbor. 6. „Naše gore“, mešan zbor. Prosta zabava s plesom. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina 30 kr. K obilni udeležbi vjudno vabi odbor.

(Razburjen obsojenec.) V Leobnu so obsojili porotniki nekega Marolda zaradi navedenega zločina na 8 let ječe; ko so hoteli odpeljati obsojenca v zapor, zgrabil je na sodni mizi kovinski križ ter ga zalutal predsedniku Emingerju v obraz.

(Zaradi razžaljenja Velikanstva) je bil pretečeno nedeljo v Gradcu aretiran lajnar Boštjan Lesjak iz Ljubnega v Sav. dol.

(Shod poštarjev) bo dne 29. t. m. v Gradcu. Poštari so zelo nezadovoljni, ker jim je odvzela država pobiranje dostavnin ter raznih pavšalij, za to pa jim določila stalno plačo, ki pa je manjša nego so bili njihovi stari dohodki. Isti dan kakor v Gradcu zborujejo tudi v Trstu poštari iz Kranjske, Primorske in Dalmacije.

(Vseučilišni profesor dr. Frischau v Gradcu), katerega so njegovi nacionalni tovariši, na čelu jim rektor Richter, hoteli spraviti ob službo, vložil je tožbo zoper rektorja Richterja zaradi razžaljenja časti.

(V Gradcu) so si ustanovili Židje svojo kazino. Tudi napredek nemškega mesta.

(Skrajšana vožnja na južni železnici.) Vodstvo južne železnice je izjavilo, da je pripravljen skrajšati zvezo med Trstom in Monakom, tako, da se opusti vožnja na Maribor ter se bo vozilo Ljubljana-Trbiž-Beljak-Franzenfeste in Kufstein. Pa tudi na progi Dunaj-Sara jevo se skrajša v toliko, da se ne bo vozilo po progi Budapešta, temveč Dunaj-Zidamost-Zagreb-Sisek-Brod.

(Proč od Gradca!) Štajarski deželni šolski svet je v sporazumljenju z deželnim odborom pomaknil z novim letom ljudske šole v višji plačilni razred. Dosedaj ni bila nobena slovenska šola v I. plačilnem razredu, dočim so to prednost uživale skoraj vse nemške šole po Spod. Štajarskem ter šole na Gornjem Štajarskem. Sedaj je pomaknjenih v I. plačilni razred na Gor. Štajarskem — 72 ljudskih šol, na Spod. Štajarsku pa samo — edna slovenska šola, to je ona za celjsko okolico, ker že po novem zakonu ni bilo drugača mogoče, kajti ta zakon velevala, da morajo vse šole v istem kraju biti tudi v istem plačilnem razredu, a mestne celjske šole so uživale že poprej to prednost. Pač so pomaknjene v I. plač. razred tudi šole: I. II. in III. dekliška šola v Mariboru, deška in dekliška šola v Ptuj, dekliška šola v Celju ter šola v Slov. Gradcu. Toda te šole so — nemške. Ne le zapostavljeno slovensko učitelstvo, temveč slovensko ljudstvo sploh mora iz tega spoznati jasno, kako se deli pravica v Gradcu. O plačilnih razredih prinesemo enkrat prihodnjé uradno statistiko kot novo vlogo za klic „Proč od Gradca!“

Resolucije radi napisov in izklicavanja na obratni črti južne železnice.

Občinski zastop v Petrovčah je v svoji javni seji dne 7. januarja t. l. ednoglasno sklenil tri resolucije, katere so se tudi že poslale železniškemu ministerstvu, družbi c. kr. priv. južne železnice na Dunaj in deželnemu odboru.

Prva resolucija se glasi takole:

Visoko c. kr. železniško ministerstvo!

Podpisano županstvo dovoljuje si visokemu c. kr. želez. ministerstvu udano naznaniti, da je občinski zastop Petrovče na Južnem Štajarskem v svoji javni seji dne 7. t. m. ednoglasno sklenil sledečo resolucijo:

Občinski zastop Petrovče konstatuje, da se nahajajo na vseh postajah juž. žel. na Kranjskem dvojezični, to je nemško-slovenski napisi in da se kličejo ondi imena postaj v obeh jezikih; dalje, da se nahajajo tudi na vseh postajah nove drž. železnice Velenje-Spodnji Dravograd na Južnem Štajarskem, katere se je koncem lanskega leta otvorila, dvojezični napisi in da se tudi ondi kličejo imena postaj v obeh jezikih. Na postajah deželnih prog Celje-Velenje in Poljčane-Konjice ter na vseh progah j. ž. na Južnem Štajarskem in sicer Zagorje-Spielfeld, Zidanmost-Brežice, Pragarsko-Središče, Maribor-Spodnji Dravograd pa imamo samo nemške napise, naznanila, razglase, cenike, vozne rede i. t. d. in se kličejo imena postaj samo v nemškem jeziku! Samo svarilne table se glasio v obeh jezikih kot dokaz, da je slavno vodstvo j. ž. samo prepričano o nujni potrebi slovenskih napisov. Občinski zastop Petrovče konstatuje dalje, da biva ob navedenih progah dež. in juž. žel. na Južnem Štajarskem ravno isti narod kakor na Kranjskem in ob progi Velenje-Spodnji Dravograd, da govori ta narod isti jezik, da ima iste potrebe, želje in zahteve, kakor naši rojaki na Kranjskem in ob progi Velenje-Spodnji Dravograd in da potrebuje in rabi naše ljudstvo v prvi vrsti zgoraj navedene proge in da podpira isto v največji meri lastnike navedenih železniških podjetij.

Občinski zastop Petrovče izreče torej gotovo nado, da bode visoko c. kr. žel. minist. kot najvišja nadzorovalna oblast v smislu pravičnosti, jezikovne ravnopravnosti in nujne potrebe — takoj in brez zamude slavni družbi c. kr. priv. juž. žel. na Dunaju zaukazalo, da bode ista takoj in brez zamude ukrenila, kar je treba, da se napravijo in uvedejo na vseh postajah deželne proge Celje-Velenje, Poljčane-Konjice in na progah juž. žel. Zagorje-Spielfeld, Zidanmost-Brežice, Pragarsko-Središče, Maribor-Spodnji Dravograd vsi napisi, razglasi, naznanila, ceniki, vozni redi itd. v obeh deželnih jezikih in da se ravno tako tudi imena vseh postaj kličejo v nemškem in slovenkem jeziku.

Druga resolucija, katere se je poslala družbi c. kr. priv. južne železnice se ravno tako glasi, tretja resolucija za deželni odbor pa kakor sledi:

„Visoki štajarski deželni odbor!“

Podpisano županstvo dovoljuje si visokemu dež. odboru vjudno naznaniti, da je obč. zastop Petrovče v svoji javni seji dne 7. t. m. ednoglasno sklenil sledečo resolucijo:

Občinski zastop Petrovče konstatuje, da se nahajajo na vseh postajah nove drž. žel. Velenje-Spodnji Dravograd, katere se je otvorila koncem lanskega leta, dvojezični, to je, nemško-slovenski napisi in da se kličejo imena teh postaj v obeh deželnih jezikih. Občinski zastop Petrovče konstatuje dalje, da imamo na postajah dež. proge Celje-Velenje samo nemške napise, razglase, cenike, vozne rede itd. in da se kličejo na tej progi imena postaj samo v nemškem jeziku in le svarilne table s „Pozor na vlak“ so dvojezične, kar pričuje, da je visoki deželni odbor sam prepričan o nujni potrebi dvojezičnih napisov in dvojezičnega teksta. Občinski zastop konstatuje dalje, da biva ob železniški progi Celje-Velenje isti narod kakor ob progi Velenje-Spodnji Dravograd, kateri govori isti jezik, kateri ima iste želje in potrebe, kateri plača tudi dež. priklade in je po svojih okr. zastopih Celje in Šoštanj plačal ogromne vsote za gradnje navedene železnice.

Občinski zastop izreče torej gotovo nado, da bode visoki dež. odbor izpolnil gorko željo našega ljudstva ter v smislu pravičnosti, jezikovne ravnopravnosti in nujne potrebe takoj in brez zamude ukrenil, kar je treba, da se napravijo in uvedejo na vseh postajah deželne proge Celje-Velenje poleg nemških tudi slovenski napisi, razglasi, ceniki, vozni redi itd. in da se kličejo imena vseh postaj v nemškem in slovenkem jeziku.“

Prvi, kateri se je v zadnjem času oglašil za uvedbo jezikovne ravnopravnosti pri naših železnicah je bil okr. zastop celjski, kateri je v svoji skupščini dne 27. decembra l. l. sklenil dotično peticojo, drugi pa je obč. zastop Petrovče, in ve ostale občine slovenske in okrajni zastopi, storite tudi svojo domoljubno dolžnost in oglašite se kakor eden moč ter zahtevajte za naš slovenski jezik ravnopravnost pri železnicah! Z združenimi močmi bomo in moramo to doseči, na nobeden način pa ne smemo več trpeti, da bi še dalje z nami delali, kakor bi bili mi tuji na domači zemlji!

Druge slovenske novice.

(Imenovanje.) Baron Gallenbergov kanonikat v Ljubljani je podeljen gimnazijskemu profesorju dr. Andreju Karlinu. Prihodnjo nedeljo bodo v ljubljanski stolnici slovesno umazčeni trije novi kanoniki: slavinski župnik Sajovic, profesor dr. Lampe in dr. Karlin.

(Ruski kružok), t. j. društvo za učenje ruskega jezika, je imelo dne 23. t. m. prvo zborovanje v Ljubljani. Dež. predsednik Hein ni tedaj zadel s svojo starinsko prepovedjo učenja rusčine v Ljubljani, temveč je le oživel zanimanje za ta uk.

(Med Ljubljano in Vrhniko) so poskušali te dni zopet voziti s Kotnikovim parnikom. Vožnja je trajala navzgor tri ure, doli proti Ljubljani pa je mnogo hitreje.

(Brod bez Savo pri Kresnicah) je dovolila kranjska deželna vlada zgraditi posestniku Smrekarju iz Ribič. Brod bode vezal Kresnice z Ribiči.

(V Trbiču) so bile včeraj občinske volitve. Vdeležili so se jih prvič tudi Slovenci. Izid še ni znan.

(Bolničnica usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu) je imela v l. 1899 1213 bolnikov. Od teh jih je bilo iz Kranjske 1054, iz Hrvaške 31, iz Primorske 22, iz Štajarske 20, ostali so bili iz drugih kronovin. Ozdravljenih je bilo 846, zboljanih 229, nezdravljivih 27, umrlo jih je 46, v oskrbovanju jih je ostalo 65.

(Vlada proti slovenski zasebni šoli v Velikovu.) Z narodno požrtvovalnostjo ustanovila je svoječasnno naša družba sv. Cirila in Metoda v Velikovu na Koroškem slovensko ljudsko šolo, katere pod vodstvom šolskih sester usorno napreduje. Ker predpisuje § 72 državnega šolskega zakona, da se sme podeliti vsaki zasebni šoli pravica javnosti, kakor hitro odgovarja svojim zahtevam, zaprosilo se je to za omenjeno šolo. Naučno ministerstvo pa je prošnjo kratkoma zavrnilo, češ, učenci Ciril-Metodove šole naj dokažejo na kateri javni šoli s položenim izpitom, da šola dosega svoj smoter, za takšno skušnjo pa bi moral vsak učenec plačati 10 kron takso. Ministerstvo dobro vé, da tega ne zmorejo učenci večinoma revnih staršev ter je s tem le storilo veliko uslugo Nemcem, ki skačejo pijani veselja, nad to broc slovenski narodnosti.

(Samomor dveh vojakov.) V Celovcu se je obesil dne 11. t. m. vojak 17. pešpolka Franc Zupan, v Beljaku pa se je obesil vojak 9. lovškega bataljona H. Guster.

(Nov parnik.) V Trstu so spustili pretečeni teden v morje nov parnik iz Lloydovega arzenala. Ime mu je „Styria“ ter bo vozil v Malo Azijo.

(V Gorici) zidajo novo justično palačo.

(Na Goriškem) se sedaj ne govori, ne piše o ničem drugem nego o državnozborni volitvi, katere se vrši dne 29. t. m. Nastopili so trije kandidati, med njimi tudi grof Coronini, kateri je preporni mandat svoječasnno sam odložil. Na volilnih shodih se nenavadno živahno deluje. Želijo, da se po končani volitvi razburjenje poleže in brataki boj preneha, ker od tega boja imajo le Labi korist.

(Dalmacija.) Naučno ministerstvo je imenovalo suplenta Antona Roje na državni gimnaziji v Splitu ter Petra Mačoniča na nižji gimnaziji v Zadru gimnazijskima učiteljema.

Dopisi.

Sv. Jurij ob Taboru. Dne 14. t. m. je bil v šolskih prostorih po večernicah občni zbor tukajšnega pevskega društva. V načelstvo je bil

z malo premembo voljen prejšnji odbor in sicer g. Pečovnik Franjo, nadučitelj, predsednik in pe-
vovodja; g. Jezovšek Janko, učitelj, podpredsed-
nik; g. Jelovšek Fortunat, učitelj, tajnik; g. Ko-
bale Janko, pos. sin, blagajnik; g. Ocvirk Matej,
pos. sin, gospodar; gđc. Južnova Pavlika, odbor-
nica; g. Pečnik Franc, pos. sin, namestnik in
gđc. Pirnatova Julika, namestnica. Iz sporeda
povzamemo naslednje tajnikovo poročilo: Dru-
štvo je pričelo svoje delovanje s prvim občinim
zborom dne 21. maja 1899. l., pri katerem se je
izvolil tudi prvi stalni odbor. Tekom društvenega
leta pristopilo je 35 rednih, 9 podpornih udov in
1 ustanovnik. Med letom je iz društva izstopilo
8 rednih in 1 podporni ud; deloma radi prese-
litve, deloma iz drugih vzrokov. So pa tudi taki,
ki niso prijavili društvu svojega izstopa, dasi se
niso udeleževali društvenega delovanja oziroma
obisk vali pevskih vaj. Odbor je imel tekom dru-
štvenega leta edno sejo. Pevske vaje mešanega
zboru so se vršile z malimi izjemami vsako ne-
deljo po večernicah v šoli.

Društvo je priredilo dne 8 oktobra v pro-
storih svojega podpornega uda g. Valentina Južna
veselico s petjem in gledališko igro „Oreh“. Ta
veselica, pri kateri je društvo prvič javno nasto-
pilo, uspela je tako v moralnem, kakor tudi v
gmotnem oziru in se je na vsestransko željo
tehn. dni pozneje ponovila. Društvo je nakupilo
Stanka Pirnata „Narodne pesmi“, „Pesmarico
Glasbene Matice“, nekaj brošuric narodnih iger,
si omislilo društvene znake in štamplilo.

Kakor je razvidno iz tega poročila, bilo je
društvo v vsakem oziru prav marljivo in delavno,
ako tudi se mu je bilo boriti z nekaterimi tež-
kočami. Vsekako se pa kaže, da premalo zani-
manja za toli plemenit smoter, kakor ga ima
pevska društva in želeli bi bilo, da bi vsi storili
svojo narodno dolžnost ter to važno in mlado
podjetje podpirali na vse strani v moralnem,
kakor tudi v gmotnem oziru. Sicer nas je lepo
število pevcev in pevk, tudi štejemo dokaj od-
ličnih podpornih udov, vendar bi se to število
lahko podvojilo. In ne samo samci, ampak tudi
možje in žene, kateri so zmožni in imajo čut za
prelepo slovensko pesem, naj bi pristopili pod
naš prapor, ki bode tem veličastnejše vihral, čim
več nas bode družil; saj nam to društvo nudi
razven formalnega izobraževanja tudi mnogo po-
štenega razvedrila. In kolikor vemo iz za kulis,
namerava prirediti društvo v predpustnem času
velik koncert s primerno gledališko igro, kar bode
gotovo povzdignilo naš narodni ugled.

Dovoljujem si končno še omeniti, da nas je
naš dični skladatelj g. Vekoslav Vaupotič, c. kr.
poštni kontrolor na Dunaju uprav presenetil in
razveselil s svojim znamenitim božičnim darilom,
prelepo pesmarico, katero je blagovolil pokloniti
g. pevovodju za naše pevsko društvo in kate-
remu bode izražena na tem mestu presrečna
zahvala. Tudi jaz končam s krilatim njegovim
geslom v najboljši nadi, da bode našlo mogočen
odmev:

S pesnijo k srcu,
S srcem k domovini!

Od Sv. Frančiška Ksaverija. Dolga
vrsta let bo že, kar se govori in lepem našem
kraju o ustanovitvi prepotrebnega društva, ki že
davno diči skoro vse trge v lepi naši zgornji
Savinjski dolini. S pomočjo zavednih domačinov
ustanovila se je tudi pri nas požarna bramba.
Vsa čast tistim možem, ki so k temu žrtvovali
dosti prostega časa. Vsled tega jim bo lahko hva-
ležen marsikateri domači pa i tuji ponesrečenec;
kajti novoustanovljena požarna bramba pri Sv.
Frančišku Ks. bode mogla prihajati na pomoč
ne le najbližnjim našim vasicam, nego tudi,
rekel bi, skoro celemu gornjegraškemu okraju.
Posebnih zaslug pri ustanovitvi so si pa stekli
neumorno delujoči naš g. nadučitelj, Josip Stiglic,
pa zvonar (M. Cizej) in pa za vse dobro vneti,
rekel bi skoro, vsa domača društva in enake
ustanove podpirajoči vrl. narodnjak Irman, Franc
Kolenč, ki je gmotno največ prispeval. Živel
Irman! Bog daj nam in sploh Slovencem dosti
takih Irmanov.

Brizgalnica stoji na lepem prostoru na ob-
činskem pašniku v imponentni stavbi, od koder
je mogoč pogled in odhod daleč po Savinjski
dolini, posebno še v domači okoliš, ker z briz-
galno je moči od tukaj samotež na vse strani.

Brizgalna je prav mojstersko delo, s katero se
smemo Ksaverjanci ponašati, ker je gotovo naj-
boljše in najpripravnejše gasilo, kar jih ima
gornja Savinjska dolina. Isto, kakor tudi vsa
druga gasilna orodja je — mimogrede bode ome-
njeno — tudi prav poceni, kar je sodba vseh
izvedencev v tej stroki, a narejena je pri trdki
R. A. Smekal v Čehu (na Moravskem), ki ima
svojo podružnico v Zagrebu. Ta trdka je zares
zraven tega, da je domača, slovanska, vsega pri-
poročila vredna in s takimi gasilnimi pripravami,
kakršne je poslala nam, pridobila si bo tudi pri
nas Slovencih, kjer se še, rekel bi, povsod šopi-
rijo gasila i taka orodja od tujih trdk, najboljši
ugled. Slovenski denar gre tujcem v roke in no-
bene koristi nima naš narod od njega, nego
tujci, katerim sami kujemo zlato palico, da nas
potem z njo kruto tepejo, kar pa, pri takem
ravnanju tudi zaslužimo. Mi Slovenci smo v na-
rodnem gospodarstvu kakor otroci. Kdor nam
kaj ponudi, vzamemo, ne glede na to, ali nam
je isti prijatelj ali sovražnik, da je reč le na
videz lepa, da ugaja očem in svojemu poslu vsaj
nekoliko. Tako ravnanje je Slovencem že sila
veliko škodovalo in še dandanes je dosti vzrok
naši bedi.

Drugi narodi podpirajo vedno in posebno še
dandanes, v času konkurence, svoje ljudi, kateri
to njihovo naklonjenost tudi pripoznavajo in jih
nasprotno s svojim bogastvom podpirajo, kjer je
potreba. Koliko takih bogatinov štejemo pa mi,
ki bi nam mogli priti v silo na pomoč? Ne vem,
ali bi jih bilo po številu za prste na roki. Slo-
venskih podjetnikov na veliko sploh ne moremo
imeti, ker se denar raztrosi na vse strani, ker
mi lačni Slovenci podpiramo site tujce. V tem,
kako je treba biti naroden in na koga se zana-
šati, naj bode vzgled Nemci in Lahi, ki ne puste
tujca pri svoji kupčiji, pa naj bi jim isti dajal
tudi na pol zastonj. Zaupaj, a glej komu! No
vsaka dobra reč se sama hvali, tudi naša po-
žarna priprava in vsak, katerega stvar zanima,
lahko si to sam ogleda, da se sam o vsem pre-
priča. Naši ljudje to izvečine tudi že poznajo,
da bi le tudi radi delovali pri požarni brambi!

Našim radmirskim fantom se res tudi v
tem ne more oporekati; bili bi pa tudi v drugih
rečeh lahko zgled poštenih fantov. A kje je mla-
dost okorinska, meliška s Savinskega vrha itd.?
Fantje, ganite se! Na vas je zdaj uspešno delo-
vanje naše brizgalnice i naše požarne brambe.
Ako ni dovolj rok, povdarjam rok, ki delo raz-
umejo, kaj pomaga še tako izvrstna brizgalna,
še tako pripravno orodje? Takih avtomobilov, ki
bi sami gonili brizgalno, sami gibali orodje, še
nimamo in gotovo tudi ne potrebujemo, zato je
pa treba dosti čilih moči, dosti mladih rok, ki
bodo delo prav in z najboljšim delom opravljali.

S kakim veseljem je šlo naše ognjegasnno
društvo po brizgalno na kolodvor! Na Rečici
nas je pozdravil načelnik tamošnje požarne
brambe v imenu vseh rečiških požarobrambo-
cev, katerih je bilo mnogo prisotnih, g. Zdravko
Deleja. V izbranih besedah je nagovoril svojo,
najmlajšo sestro, našo požarno brambo, razlagal
pomen in cilj požarne brambe. Njemu je pri-
merno odgovoril namestnik županov in starosta
radmirski g. Ivan Časl, gostilničar. A navdušenje
je priklopilo do vrhunca, ko se je požarna bramba
prikazala doma. Med pikanjem topičev i hrup
nimi živio kliči spremili smo došlo brizgalnico
na odmerjeni njen prostor.

Da bi se prepričali, kako bo naša brizgal-
nica tudi „delala“, imeli smo potem vajo z njo.
Obnesla se je izvrstno in mi smo spoznali, da
ni samo lepa, ampak tudi jako pripravna, kajti
curki vode švigali so 30 metrov od ustnika s
precejšnjo silo. Le žal, da nam ni trdka Smekal
tudi za sedaj poslala vodjo zagrebske podružnice,
g. Samsa samega, kateri bi bil z njo gotovo na-
pravil še večji efekt.

Pri prvem zborovanju, katerega je imelo
naše ognjegasnno društvo kmalu potem, izvolili
so si požarobrambovci naši sledeči odbor: Načel-
nik Jožef Terčak, domači nadučitelj; njegov na-
mestnik Ivo Stiglic; vodja plezalcev Martin
Nerat; njegov namestnik Ivan Žverko; vodja
brizgalničarjev Jožef Zalesnik; njegov namestnik
Ig. Zavalovšek; vodja varuhov Anton Stiglic in
njegov namestnik Jožef Stiglic.

Iz Brežic. Naša nemška „šparkasa“ je
denarni zavod ustanovljen in podpiran s sloven-
skimi groši.

Kakor poysod na Južno Štajarskem redijo
se i tu pri nas tuje pijavke ob slovenskih žuljih.

Čisti dobiček — ni ga sicer Bog ve koliko
— razdelijo vsako leto naši talmi-germani v
korist nemškemu „Šulferajnu“, „Südmarki“, nem-
ški šoli v Brežicah in drugim sličnim zavodom,
ki se ustanavljajo na slovenski zemlji v propad
slovenskega življa.

Za brežiško utrakvistično šolo, ali za kako
drugo slovensko podporno društvo nima „špar-
kasa“ niti vinarja. Čemu tudi? Saj je slovenski
kmet uprav tedaj dobro došel, ko prinese pri
hranjeni denar v zalogo, dobiček iz tega denarja
razumejo brežiški mogotci že sami razdeliti v
svoje svrhe.

Govori se, da se je slavno ravnateljstvo
tega uzornega zavoda ob neki priliki zmotilo v
računih; to lastno krivdo hotela je pa nemška
gospoda oprati s tem, da je nekega obče čisla-
nega kmeta pred zbranim ljudstvom prav po
nemški maniri opsovala, trdeč, da jo je osleparil.
Te sramotilne psovke niso niti tedaj oporekli, ko
jim je kmet dokazal, da so sami vse pregrešili.
Zakaj neki? Po mnenju te svojati šteje si naj
slovenski kmet v čast, ako ga „nemška gospoda“
pošteno ozmerja. Ta zadeva se bo sicer rešila
pred kazenskim sodiščem.

Te in še nekatere druge okolnosti, ki vam
jih bom pa prihodnjič opisal, napotile so edinega
Slovenca, ki je do zdaj še sedel v ravnateljstvu
namreč g. dr. Gvidona Srebrta, da je za večne
čase obrnil hrbet nemški „šparkasi“; razume se
pa samo ob sebi, da ni pozabil pri tej priliki od-
nesti tudi vsega denarja, ki ga je imel nalože-
nega v tem zavodu.

Kdor količkaj pozna gmotne razmere tega
odličnega gospoda, razsodi naj sam, kaj da po-
meni moški ta njegov korak.

Dolgega komentara ni treba pisati. Razum-
ništvo duhovno in posvetno nas bode razumelo,
ako mu povemo pri tej priliki v spomin staro,
žali Bog še vedno premalo čislano geslo: „Svoji
k svojim!“

Radeče pri Zidanem mostu, dne 17.
prosina 1900. Dne 6. t. m. imeli smo v Radečah
vključ v pustemu vremenu vendar prijeten večer.
Slovensko bralno društvo priredilo je s pomočjo
tukajšnjega diletantstva dve gledališki predstavi.
Upriporili sta se namreč prvič na lično oprem-
ljenem novem odru ednodeljanka „Svojejavneži“
ter obilo smeha vzbujajoča burka „Gluh mora
biti“. Gmotni uspeh je bil še dokaj dovoljen
dasiravno ni nadkrilil lanskega. Dvorana sicer
ni bila natlačena polna kakor tedaj, — pogrešali
smo več rodoljubnih družin iz sosednjih krajev,
— koje so veselico o prvi priliki mnogoštevilno
posetile — vendar je bila zabava še dosti ani-
mirana in živahna.

Da se nista mogli igri v skromno odmerje-
nem času bolj dovršno spraviti na oder, ta krivda
pač ne zadene marljivega diletantstva; pač pa
bi se dalo v tem pogledu očitati pripravljal-
nemu odboru, ki se je v tem slučaju z uprizo-
ritvijo nekoliko preneglil. — Salonske igre potre-
bujejo gotovo več vaje in poučevanja, nego pri-
proste, posnete iz vaškega ali malomestnega živ-
ljenja. Krivico pa bi zopet delali diletantstvu z
izjavo, da je bil celotni utis igre radi nekojih
nedostatnosti in negotovosti, ki so se pojavljale
sem in tje, docela pokvarjen. Slaba nikakor ni
bila uprizoritev, a manjkalo ji je popolne dovr-
šenosti, čemur bi se pa pravočasno vendar še
opomoči dalo. Gojimo nado, da se prihodnjič
spopolni in popravi, kar se je sedaj vsled na-
glice zagrešilo.

Odločno pa moramo grajati zakulisno inso-
nacija, ki nikakor ni bila uzorna in točna. Zvo-
nenje in streli v drugi igri so bili za nekaj mi-
nut zakasneli. Na vemo sicer je li tedaj g. inspi-
cijent za kulisami dremal na mehkem kožuhi
ali iskal smodnik po žepih — ali so mu instru-
menti hipoma vsled pohabljivosti odrekli funkci-
oniranje? Dviganje in spuščanje zaves bi bilo
tudi umestno poveriti spretnjšemu, že vajenemu
in ne prevročekrvnemu mehaniku, sicer uteg-
nemo v bodoče doživeti še večjo nesrečo in pa-
niko nego šepetalec omenjeni večer, ko mu je

zavesin železni drog malo da ne glavo razpolo-
vil in svetilko razbil!

Kolikor moremo presoditi, se je druga igra temeljitejša in sigurnejša predstavljala, akoravno i prvi ne odrekamo še dosti taktnege igranja iz vzemši zadnjega prizora, ki je bil za gledalca v v istini komično mučen. — Stoprav na odprti sceni se loviti z besedilom, to vendar ne gre.

Pri igrab sodelovali so poleg naših starih znancev gđc. Juvancičeva in Voglove ter gg. Binterja (ki je radi nujnosti moral celo otekline prodajati po odru) in Klopčiča še gđc. Kolnikova ter gg. Kussel, Kramaršič (s svojim praznim krožnikom jerebič, katerega je plašno stiskal k k sebi) ter Paš (pač prevesten škorpion sovražnih mu bitij). Vsi so več ali manj povoljno rešili odločene jim vloge. Od imenovanih nastopili so gđc. Juvancičeva, ter gospoda Binter in Klopčič z daljšimi vlogami v obeh igrab. Primerne maske oskrbel je igralnemu osobju naš mojster g. Perdan iz Celja.

Po predstavi razvil se je ob zvokih tamburaškega zbora iz sosednje Hrvaške nenavadno živahen ples, ki je staro in mlado spravil v ogenj ter trajal do zore.

Gledališki odsek pripravlja že daljšo tridejanko za uprizoritev tekom meseca svečana ali početkom sušca. Mi se že naprej veselimo bodoče predstave ter samo želimo, da bi napolnila do zadnjega kotiča prostora „Narodnega doma“ ker s tem bi se vsaj deloma pokrili obilni stroški za napravo novega odra.

Politični pregled.

(Spravna pogajanja med Čehi in Nemci) upa vlada v mesecu svečanu že dognati ter sklicati takoj na to državni zbor. Da zadosti Körber deloma obema strankama, izvolil si je novo sredstvo, seveda najdražje za državo. No benega nemškega uradnika se ne bo sililo priučiti se drugemu deželnemu jeziku. Ker pa se bodo prejemale in reševale pri vseh sodiščih in političnih uradih na Češkem vloge tako v nemškem kakor v češkem jeziku, nastavilo se bo povsod zadostno število drugojezičnih uradnikov, v čeških delih trde Nemce, v nemških pa Čeha. Ta način dvojezičnega uradovanja je sicer izvedljiv, praktičen pa ni, pač pa zelo drag. Nemška ljudska stranka je izdala poziv proti udeležbi na spravi konferenci.

(Državno sodišče) je te dni razsojevalo o pritožbi ljubljanskih „turnarjev“ zoper ljubljanski mestni svet, ker jim je ta prepovedal izživati s frankfurtarskimi zastavami. Državno sodišče je pripoznalo „turnarjem“ pravico nositi pruske znake, češ, da je to le narodno, nikakor pa ne politično znamenje. Pritožbi graškega in beškega mestnega sveta zoper namestniško prepoved sklepov glede § 14 pa je državno sodišče zavrnilo.

(Železnica čez Ture.) Novo ministerstvo predloži takoj pri sestanku državnega zbora načrt za zgradbo železnice čez Ture. Vlada se je odločila za progo Lend-Gastein.

(Moravski namestnik) postane baje v kratkem grof Vetter. Pa tudi češkemu namestniku grofu Coudenhovu so baje štete ure.

(Nezaučna sosedba) sta si Srbija in Bolgarska. Ker so se vršile na Bolgarskem zimske vojaške vaje, je že Srbija vohala vojne priprave. Nasprotno pa se je v Bolgariji raznesla vest, da je kralj Aleksander javno zagrozil svoji sosedbi.

(Vedno lepša pruska ravnopravnost) Kakor znano, vzdržuje pruska vlada posebni fond za odkupovanje poljske zemlje. Ker pa se lastniki poljskih posestev po naravnem nagonu ne ločijo radi od rodne zemlje ter si pustijo isto visoko plačati, nasvetuje pruski politik (!) dr. Hansemann, naj država Poljakom — s silo od vzame posestva! Podobnega nasilstva so se sramovali celo turški age napram kristijanskim rajam!

(Franoska) se je avstrijskemu zunanjemu ministru zamerila, ker je izključila avstrijako-ogransko gobevo živino od svetovne razstave prihodnje leto, češ, da je med našo živino preveč vsakovrstnih nalezljivih boleznij. To sicer res velja o ogrski in hrvaški živini, kjer se premalo pazi na zdravstvene razmere, nikakor pa se ne more trditi o avstrijski živini.

(Rusija) je pomnožila svoje vojaštvo ob afganistanski meji za 80.000 mož. Vse se vrši z neko naglico; morda se ne ugiha krivo, da se pripravlja nekaj resnega med angleško kolonijo pri Heratu.

(Vojna v Afriki) Angleški general Warren je prekoračil s svojimi četami reko Tugela, da pride obleganemu mestu Ladysmith na pomoč. Za seboj ima reko, pred seboj sovražnika, in v dveh dneh je prišel le za par kilometrov naprej, a do svojega cilja ima blizu 50 kilometrov. Buri se navidezno umikajo s holma na holm ter zvaljajo Angleže v neugoden teren. Iz poročil o angleških zmagah je najbolj značilno to, da ima angleški general vedno najvažnejše postojanke — pred seboj. Pri tem počasnem prodiranju pa se krčijo angleške čete vsaki dan bolj. Dne 21. t. m. je bilo pri Venters-Spruit ranjenih 12 angleških častnikov in 270 mož. V par dneh, odkar so prekoračili reko Tugelo zgubili so že Angleži 20 častnikov in 400 mož. Tudi Burum je padlo v neki praski 14 mož. Kaj namerujejo Buri s svojim umikanjem, pokazali so dne 23. t. m. Izvabili so angleške predstraže na višine za seboj, potem pa se obrnili ter jih skoraj popolnoma uničili. Pa tudi ostalih angleških postojank so se na to skokoma, polotili ter vrgli Angleže nazaj čez reko Tugela, katero so s tolikimi težavami in izgubami pred par dni prekoračili. Angleški general Warren stoji sedaj pred usodno odločbo. Ako ne premaga zelo močne burske pozicije, izgubljen je s celo Bullerjevo armado. Prav lahko se tedaj uresniči vest o popolnem angleškem porazu, kakršno so prinesli prenačljeno nekateri listi pretečeni teden.

Narodno-gospodarske novice.

Pouk za pokončanje trtne ali grozdne plesnobe ali oidium Tuckeri.

(Spisal F. Kober, c. kr. tehnični vodja vinoreje v Klosterneuburg-u. — Iz nemškega prevlel dr. A. Brenčič.)

Leta 1898 pojavila se je trtna bolezen posebno v vinogradih v južnih deželah. Ta bolezen ni nova, ampak poznamo jo od leta 1848.

Kakor peronospora ali strupena rosa, trtna uš ali Fylloksera in Blackrot, je tudi oidium Tuckeri ali grozdna oziroma trtna plesnoba, katera se je po iz Amerike pripeljanih trtah vpeljala v Evropo. Najpoprej jo je našel leta 1845 vrtnar Tucker v Margate na Angleškem. Leta 1848 se je ta bolezen na Francoskem konstatovala in že leta 1850 v Avstriji, najpoprej na Južnem Tirolskem.

Predno so zoper to bolezen začeli vporabljeni žveplo, kar se je zgodilo splošno še le leta 1857 je bila škoda jako velika, in ljudje so že začeli zdvajati na daljnem obstanku vinogradov.

a) Nastop grozdne plesnobe in znaki, da se ta bolezen nahaja.

Grozdni glivci ali grozdna goba, katero imenujemo oidium Tuckeri, tudi grozdna ali trtna plesnoba popade vse mlajše trtne dele, to je, listje, poganjke in pozneje tudi jagode.

Najpoprej prime se bolezen trtnih listov in se loti potem vseh zelenih delov. Vsi od teh glivic popadeni organi kažejo nam manj ali več gosto, belo, pepelu ali moki podobno preprogo. Ako plovhaš popadene dele, čutiš natančno plesnivi ali gobji duh, in to takoj, ko pridemo v bolani vinograd.

Ako preiščemo te glivice s povečalnim steklom, zapazimo, da sestoji imenovana pepelnata preproga iz finih glivičastih nití (mycelium).

Glivice preprežejo zunanje zelene dele trte, poženejo sesalne organe (Haustorien) v zunanjo listno kožo, ter se redijo iz listnega soka. Jagode kakor tudi ednoletni les postaneta zaradi teh glivic rjavo črna.

Največjo škodo povzroči grozdna plesnoba na grozdni, še ne popolnoma razvitih jagodah. Take jagode zaostanejo v svoji rasti, koža ali lupina počni in pokažejo se nam peške.

Bolane jagode ostanejo še dalje časa, a končno se posušijo in segnijo. Ako pa popade bolezen jagode še le proti jeseni, v zadnji stopnji njih razvitka, ne povzroči več ta bolezen velike škode.

Škoda pa se ne dela samo jagodam, ampak, če nastopi bolezen močno, še poškodujejo tudi mladi poganjki.

Dno in lega vinograda imata tudi velik vpliv na razvitje te bolezni. V ravnih vlažnih legah in v mokri ilovnati zemlji se močnejše pojavlja grozdna plesnoba, kakor v odprtih in zračnih legah.

Pospešuje se tudi razvitje te bolezni s tem, ako se trta tako vzgaja, da ne more do nje laž, zrak in toplota. Žlahtnina, silvanec in muškato so dovzetne za to bolezen, dočim se te bolezni rizling ali rilček, rulandec, traminec, modri burgunder in sploh vrste s trdo kožo ali lupino laglje branijo.

Vlažnost pospešuje razvitje grozdne plesnobe in zadostuje temu tudi sam vlažni zrak (Konec prihodnjic.)

Razne stvari.

(Prebivalstvo Zagreba) je naraslo v dveh letih skoraj za 6 tisoč. Leta 1898 je štelo mesto brez vojaštva 48 725 prebivalcev, letos pa že 54 000.

(Velik štrajk premogarjev na Češkem) Nad 80 000 rudarjev po raznih čeških rudokopih je ostavilo delo. Premog se je nenavadno podražil. Na progah v Jičnu in Nimburgu se je zaradi pomanjkanja premoga moral ustaviti vsi promet na krajevnih železnicah.

(Na češkem vseučilišču v Pragi) sta bila te dni promovirana doktorjem prava Hrvaata Heimerl in Kerporić.

(Lakota na Ogrskem.) V nekaterih slovaških naselbinah Gornje Ogrske je nastala pravcata lakota. Ljudje niso skoraj ničesar pridelali razun krompirja, pa še tega ni več.

Koledar.

Petek (26.) Polikarp, škof; Pavla, vdova. — Sobota (27.) Janez Zlatoust, cerkv. učenik. — Nedelja (28.) 4. po razglasenju Gosp. Julijan, škof. — Ponedeljek (29.) Frančišek, Salerij, škof. — Torek (30.) Martina; Janez muč, škof. — Sreda (31.) Peter Nol. sp.; Marcela, vdova. — Mesec svečan ali februar. — Četrtek (1.) Ignacij, škof in mučenec. — Mlaj 1. ob 2. uri 57 m. pop.

Loterijske številke.

Gradec 20. januarja 1900: 38, 64, 73, 28, 36.
Dunaj „ „ „ 67, 33, 85, 24, 26.

Prodajalko

s primerno izobrazbo, zmerno obeh deželnih jezikov, lepega obnašanja, poštenih staršev in zadostne starosti, sprejme v svojo prodajalnico s mešanim blagom pod (45) 3—1 zelo ugodnimi pogoji takoj.

„Kmetijsko društvo“ na Rečici pri Savinji.

Sprejme se takoj

poštna upraviteljica.

Kje, pove upravnistvo „Domovine“ v Celju.

Suknena in manufakturna tvrdka

R. MIKLAUC v Ljubljani

(42) 1 sprejme

učenca

s dobrimi spričevali srednjih šol, kateri lahko obiskuje trgovsko šolo v Ljubljani.

Trgovski učenci imajo prednost.

Razpis učiteljske službe.

Na dvorazredni ljudski šoli pri Sv. Duhu nad Lučanami je namestiti stalno ali začasno početkom polletnega tečaja t. l. službo učitelja.

Z isto so združeni dohodki III. plač. razreda s prostim stanovanjem t. j. eno izbo s poh. stvarjo.

Prosilci za to mesto, zmerno slovenskega in nemškega jezika naj pošljejo svoja, kakor navadno opremljena prošnja do 28. februarja t. l. podpisanim potom kraj. šol. svetu pri Sv. Duhu nad Lučanami (Leutschach).

Okrajni šolski svet Arvež

dne 17. januarja 1900.

(43) 3—1

Krasen nov harmonij

s 10 spremeni 24, vrsti glasov, klavijatura 3 oktav od F do F. Harmonij je prav lep in dober, kinf za vsako sobo, posebno se priporoča č. gg. duhovnikom.

Na prodaj pri

Vinko Rojniku

organistu v Braslovčah.

(41) 2—1

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu in p. n. trgovcem vljudo naznanjam, da sem ustanovil in ostvoril čisto na novo veliko tvorniško podjetje pod firmo

I. slovenska mehanično-avtomatična tvornica tkanin in pletenin

Dragotin Hribar

Ljubljana Tržaška cesta šte. 57 Ljubljana

Ta tvornica opremljena je z najnovejšimi stroji na roko in gonilno električno silo, tako, da mi je moč že letos izdelati najmanj 15.000 do 20.000 tucatov vsakojakih nogavic od priprostih do najfinejših za gospe in gospode, otroke itd.

Izdelujem pa tudi vse druge izdelke iz volne in bombaževine in sicer: jopiče, obleke za otroke, rute za na glavo in za ogrinjati, rokavice, šucke, telovnike za gospode kakor tudi vse potrebščine za gospode bicikliste.

Tvornica postavljena je na stališče, da lahko konkurira z vsemi češkimi kakor tudi saksonskimi tvornicami bodi glede izdelka kakor tudi cene.

Priporočam se gospodom trgovcem za obila naročila in zagotavljam, da bodo postreženi v vsakem oziru najpoštenje.

Dragotin Hribar.

NB. Gospode trgovce prosim, da pri letošnjem naročevanju jemljejo ozir na gorenjo obvestilo in ker potovalec z vzorci ne more biti hkrati povsod, počakajo, da jih obiše. Ako kedo želi kak poseben vzorec, prosi se, da ga vpošlje, napravi se takoj protivzorec s ceno; naročiti pa se mora najmanj 10 tucatov.

Akademični slikar

se priporoča častiti duhovščini in klučarjem za izdelovanje različnih cerkvenih slik in portretov kakor tudi na steno (fresko) ali pa tempera-slikarije.

**** Naročbe naj se blagovolijo adresirati ****

(38) 3-2 **Peter Marković**
Dunaj, XVI, Gaullschergasse 33.

Špecerijska trgovina

v mestu z 2000 prebivalstvom ter lepim prometom, se radi družinskih razmer ugodno odda. — Kje pove iz prijaznosti upravništvo „Domovine“.

(14)

Pekarski učenec

se takoj sprejme v pekarijo v Celju Graška cesta šte. 5.

(35) 2-2

ZABUKOVŠKI PREM OG

na kose, per 100 kg . . . 75 kr. (1 K 50 h)
srednje vrste premog, p. 100 kg . . . 65 . (1 . 30 .)
apno na kose, per 100 kg . . . 70 . (1 . 40 .)

Vse poštnine prosto od Zabukovcev.

(28) 6-2 **L. Mašek & Comp.**
Premogokop in žganje apna
v Zabukovcih, p. Petrovče pri Celju

Gostilna na račun

se odda pod jako ugodnimi pogoji v celjski okolici. Vse natančneje se izve v Gosposki ulici št. 23.

(26) 3-2

Hiša na prodaj.

V živahni ulici v Ptuj u je p. odati hiša s mesarsko obrtjo in z dvema njivama. Plačilo pog. ji ze o ugodni. — Vprašati je pri

(36) 3-2 **Franz Winkler, Ptuj.**

(33) 3-2

Mlin z dvema paroma koles in tremi stopami na dobri vodi, katere ne zmanj. a. se prodaja za ceno 2500 gl. Vse v dobrem stanu. Več pove

Anton Ojsteršek
Št. Lovrenč št. 45
pošta Štore, Štajarsko.

Dovršeni šestošolec

sprejme se kot praktikant v lekarni **A. Šusteršiča v Krškem.**

šče se gostilna

ozir. **branjarija** v najem ali na račun.

Ista naj bi bila v Celju ali v okolici. Prevzame se s 1. marcem 1900.
Ponudbe je pošiljati upravništvu „Domovine“ pod št. 19.

(29) 3-2

Prva kranjska tovarna testenin Žnideršič & Valenčič

(351) 24-14

v Ilirski Bistrici

priporoča svoje izborne testenine, kot makarone, fideline, vrvice in različna vloga za juho volespoštovanemu občinstvu.

Prvi sijajni uspeh najinih izdelkov je ta, da se ti v našem okraju v treh letih toliko testenin zavžilo, kot najinih v teku enega meseca, kar jih izdelujeva.

Spoštovana gospodinja!

Sesite po tej jedi, katero pri nas s slastjo še oni zavživajo, kateri dosedaj o testninah niti niti niso hoteli.

Najine testenine se dobje v vseh boljših prodajalnicah jestvin; zanesljivo najine „pa“ so le one, ki se prodajajo v zavojih po 1/2 kg z najino firmo.

— Trgovcem pošiljava cenik zastonj in franko. —

GORNJA RADGONA

Dr. Lev Kreft

(40) 3-2 zdravnik

Gornji Gries hiš. šte. 9.

Južno-štajerska hranilnica v Celju

v „Narodnem domu“

za katero jamčijo okraji: Sevnica, Gornji grad, Šoštanj, Vransko in Šmarje pri Jelšah za popolno varnost vlog in za njihovo po pravilih določeno obrestovanje do neomejene visokosti, obrestuje hranilne vloge po 4% in pripisuje obresti poluletno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odteguje vlagateljem, tako, da dobé isti popolnoma nad 4% obresti letno.

Izposojuje na zemljiško varnost po 5%.

*Hranilnica posluje s strankami
vsak torek in petek dopoldne.*

Priporoča se ta zavod staršem, varuhom in kuratorjem, da tam vlagajo
denarje svojih varčevancev in oskrbovancev in taisto zahtevajo pri
varstvenih sodiščih.